

Exam. Code : 105702

Subject Code : 1564

B.Sc. (Information Technology) 2nd Semester

ਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ

Paper : II Opt. (ii)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

ਨੋਟ :- ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਅਗੇਤਰ ਲਗਾ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ :
ਨਸੀਬ, ਘਟਨਾ, ਦਸ਼ਾ, ਦੋਸ਼, ਦੇਸ 5
2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰ ਕੇ ਲਿਖੋ :
ਭੰਨਤੋੜ, ਸੰਦਲੀ, ਅਣਖੀਲਾ, ਕੱਦੂਕੱਸ, ਮੁੰਡਪੁਣਾ, ਚਾਹ ਪਾਣੀ,
ਪੜ੍ਹਨਾ, ਹਸਦਾ, ਜਾਣਗੇ, ਜਲਵਾਯੂ 5
3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋਹਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ :
ਮਾਰ ਮੂਰ, ਹਸਣਾ ਰੋਣਾ, ਧੂੜ ਧਾੜ, ਕਾਲਾ ਚਿੱਟਾ, ਨਾਰ ਜੂਸ,
ਬੇਰ ਬੂਰ, ਸੇਬ ਜੂਸ, ਬੱਸ ਅੱਡਾ, ਮੇਲ ਮਾਲ, ਚਾਹ ਚੂਹ 5
4. ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜ ਵਾਕ ਲਿਖੋ। 5

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

5. ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਦਿਉ :
- ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
  - ਪੁਰਾਤਨ ਗੁਰਮੁਖੀ ਨੂੰ ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।
  - ਗੁਰਮੁਖੀ ਸੱਜੇ ਤੋਂ ਖੱਬੇ ਵਲ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
  - ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ ਲਈ ਰੋਮਨ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
  - ਨਾਸਿਕਤਾ ਲਈ ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 5
6. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 5
7. ਕੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ ? ਉਦਾਹਰਨਾ ਸਹਿਤ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਦਿਉ। 5

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

8. ਸਹੀ ($\checkmark$) ਜਾਂ ਗਲਤ ($\times$) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਓ :
- ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ( )
  - ਵਾਕ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈ ਹੈ। ( )
  - ਬਣਤਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ( )
  - ਆਗਿਆਵਾਚੀ ਵਾਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ( )
  - ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਕ ਅਧੀਨ ਉਪਵਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ( ) 5

9. ਸਹੀ (✓) ਜਾਂ ਗਲਤ (×) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਓ :

(i) ਅਧੀਨ ਉਪਵਾਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਯੋਜਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
( )

(ii) ਸੁਤੰਤਰ ਉਪਵਾਕ ਸਧਾਰਨ ਵਾਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
( )

(iii) ਅਧੀਨ ਉਪਵਾਕ ਸਧਾਰਨ ਵਾਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
( )

(iv) ਵਾਕ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈ ਹੈ। ( )

(v) ਅਧੀਨ ਉਪਵਾਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
( )

5

10. ਆਪਣੇ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਜ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਮਾਜ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਾਰੇ ਪੰਜ ਵਾਕ ਲਿਖੋ।
5